

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Videken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Bankosok és mérsékeltek.

Debrecen, november 11.

Mi függetlenségiék itt a vidéken aggódva figyeljük a Budapesten történendőket. Hónapok óta tartja rettegésben lelkünket egy gondolat, kapcsolatban a mostani kormányválsággal. Nem attól félünk, hogy Bécsben megharagusznak a függetlenségi pártra és elkergetik a kormány szekere mellől, az ellenzékiességnek anyagi javakban éppen nem dus mezejére: hanem attól rettegünk, hogy Bécsben nagyon is meg találják szeretni. Mert mi lenne ennek a nagy szeretetnek az ára? Megisméltése 1875-nek; megtagadása, elárulása a függetlenségi elveknek.

Ne játszunk a szavakkal: nevezük a gyermeket a maganevén! Kikapcsolás ide, bekapcsolás oda: de ha a függetlenségi párt most eláll az önálló magyar nemzeti bank felállításától, akkor megtagadta, elárulta évtizedeken át hangoztatott egyik sarkalatos elvét; rutul vissza-

élt a választók bizalmával, kik éppen azért adták reá szavazatukat, mert a gazdasági önállóság megvalósítását várta tőlük első sorban és pedig azért, mert ezt a jogát a nemzetnek tételes törvény biztosítja.

Hogy a király nem akarja? Hát volt-e még valaha király, aki a nemzeti jogok kibővítését akarta volna? És különösen volt-e ilyen magyar király a Habsburgok között, akik csaknem kivétel nélkül abszolutisztikus hajlamuk voltak s hazánkat az ő rögeszméjükbe, az összbírodalomba beolvasztani törekedtek?

És mivel érvelhetnek azok az ugynevezett függetlenségi képviselők, akik most nem szívesen meghosszabbítani a közös bank szabadságát? Hogy a király nem akarja? Hát mikor fogja ez a király akarni? — Csakis akkor, amikor a nemzet rendíthetetlen akarata, megalkuvást nem ismerő parancsszava ezt tőle kikényszeríti. Így volt ez eddig mindenütt a világon; és így lesz ezután is, nálunk is.

Emlékezzünk csak vissza az egyházpolitikai törvények megalkotására. Talán a király akarta, kívánta ezt? Dehogyan! Sőt! De elébe állott Szilágyi Dezső és megmondta neki magyaros őszinteséggel, hogy: Felség! ezt a törvényt megköveteli Magyarország közvéleménye, jövő boldogulása: és a törvény szentesítve lett. Tessék e példát követni! — Gerinctelenséggel, az uralkodói akarat előtt való szervilis meghunyászkodással szabadságjogokat még soha egy nemzet sem vitt ki magának.

Nem érdemes a kizárólag gazdasági jelentőséggel bíró bankkérdés miatt konfliktust előidézni az uralkodó és a nemzet között: hangoztatják még az ugynevezett függetlenségi mérsékelt elemek is; és elítélőleg nyilatkoznak a „bankosok” intranzigens magatartásáról. — Ha ezt mondják a hatvanhetesek, kiknek lelke a politikai és gazdasági közösségért hevül: nem csodálkozunk rajta. De amikor ezt hangoztatják u. n. függetlenségiék is, akik mandátumot az ellenkező elv alap-

Nézze meg a FEKETE kirakatait.

Ciróka-maróka.

Irta: Móricz Zsigmond.

Folytatás

Az a kis prücsök lány még most is a cirókát nyaggatja. A fiu már hálálisan megunta és menekülni szeretne, de a lány nem ereszt.

Új szépen! — ripakodik rá, már tizedszer. — Megállj csak, mindjárt adok én neked! — és sipp-supp, megrázza, megtépi s megveri.

Berti, aki épen elfordult, hogy az összekolt borotváló eszközöket ideiglenesen az ólba tegye el, visszanez.

Bosszantja a lány erőszakossága s rászól:

— Ugy! Hát azért szeretsz te inkább Misivel játszani, mert ezt megverheted.

A csöpp fruska egy kardos menyecske önértékével tette csipőre a kezét.

— Tán csak elbírok egy ilyen kölyökkel!

Berti nézte, nézte s lassan fűtyörészni kezdett. Ugy rémlett neki, mintha valami meggondolni való volna ebben a beszédben.

Bement az ólba, elrakta a holmiját, rendbeszedte magát egy kicsit, nem nagyon, hogy utána ne bámuljanak az utcán, mit akar a parádéjával s elindult. Az udvaron a

kis Misi magában volt, a földön ült és esőndesen sirdogált.

— Ne busulj öcskös! — vetette oda neki Berti. — Majd meg nősz, akkor aztán te fogod megrikatni a lányokat. Csak arra vigyázz, hogy a nyakadra ne nőjön egy se. Ne kapaszkodj az ilyen kitanult vén rókába, mint ez az Erzsus, mert ez csak játszik veled, megkínózik, otthagya... Inkább te húdd el a nótájukat.

— Hogy tanítja a bagoly az öcsét! — kiáltotta át a kerítésen a szomszéd asszony, maga is fiatal menyecske, a Misi anyja, aki épen utána nézett, hol a fia.

— A hát! — nevetett Berti.

— Tanuld meg kis fiam! Tanuld csak meg. Igaza van annak a vén legénynek. Fiu vagy te is, tartsd meg a férfi törvényt... Hej csak kapnálak a körmöm közé jómadár, majd megtáncoltatnálak én is. Csak az vigasztal, hogy addig jár a korszó a kutra, míg el nem török. Majd pörül jársz még te is egyszer a sok esintalanságodért.

A szomszédasszony épen egyidős Bertivel. Együtt gyerekeskedtek valaha s a természetes asszonyirigység fakadt ki a tréfában a legény ellen, aki ilyen soká élvezte az arany szabadságot, amit ő már tíz évvel ezelőtt elveszített.

Berti nevetett, de megőrezte, hogy ko-

molyság is van, még pedig nagy, az évdő hang mögött.

Kihuzta magát nyalkán, legényesen s elnézte az asszonyt, aki átlépett a kerítésen a kis fiáért. Csinos leány volt valaha ez is, piros arcu, gömbölyű, jókedvű; és most lesoványodott, fakóbőrű házsértos asszony, akinek ritkán van jószava, mindig pöröl a három gyerekével, az urával, az egész világgal.

Hogyne irigykednék ez órá?

Eszébe jutott, hogy mikor a katonaságtól hazajött, jobb színű és jobb kedvű volt ez az asszony is. Járni is kezdett egy kicsit ő utána. Mert akkor minden asszony, aki az ő korából való volt, szemet vetett rá. Tudja isien hogy, de igen kapós volt ő akkor, és az asszonyok meg jobban szaladtak utána, mint a lányok. Azok gyengék, fiatalok voltak hozzá, de ezek az elmúlt lányságukat érezték felújulni mellette.

Nem kellett neki ez az asszony; jól emlékszik, hogy visszautasította a kinálkozását, ami úgy lappangva, a szó mögül kandikált ki. S az asszony megharagudott, aztén lassan elközönösödött s gyorsan levette azt a kis frisséget, esinosságot, amit magára szedett, még lomposabb, renyhébb, zsémbesebb lett, mint valaha volt. A gyerekeit püfölte, az urát szidta s szüntelenül pa-

==== pazar választékban, legolcsóbban ====
Menyasszonyi ékszerek Löfkovits Arthur és Társa
üzégnél, DEBRECEN, Plac-utca 38

ján nyertek: ez már visszatartó, felháborító dolog.

A biblia szerint Ézsau apai jussát eladta egy tál lencséért. Ezt mint a könnyelműségnek elriasztó példáját említi fel a szentírás. Megeselenkedte ezt a botorságot a függetlenségi párt elődje a balközép is 1875-ben, cserben hagyván a nemzet függetlenségi elveit a hatalomért, a husos fazékért. És mi lett a sorsa? Dacára minden erőszaknak, minden korrupciónak, elsöpörte a magyar közélet teréről az elvtagadó ugynevezett szabadelvű pártot a magyar nemzetben kiirthatatlanul élő függetlenségi törekvésnek első hatalmasabb fellángolása.

És a függetlenségi pártnak abszolút többséget adott. Oly hatalmat, mellyel szemben, melynek ellenére kormányozni Magyarországot egyenesen lehetetlen. És ez a párt most, hatalma teljében ismételné meg Ézsau példáját?! Ez képtelenség!

Ne bántsák, ne gáncsolják, ne szólják meg a függetlenségi elvek alapján választottak a bankosok ultranzigens magatartását. Azok csak azt cselekszik, amire őket a választóknak adott szavuk, elveik kötelezik. És mit tesznek a gáncsolók a komoly, értékes, mérsékelt elemek?...

Hát nem ismerik a holló és róka meséjét? Nem látják-e be, hogy a 67-es hollók csak azért dicserik az ő komoly értékes, mérsékelt voltukat, hogy gimplit fogjanak bennük? Ez végtelen rövidlátás lenne és csakhamar megboszszulná magát.

Mert igaz ugyan, hogy a magyar paraszt definíciója szerint a politika uri huncutság, de azért a politikai téren is parancs, amit büntetlenül áthágni nem lehet: a tiszt-

naskodott, semmi sem volt jó neki a világon.

Most olyanformán érezte magát a legény, hogy ennek ő az oka.

Utána nézett az asszonynak, míg az öben hazavitte a fiát. A szép tavaszi alkonyatban egy kis ruganyosság, frissesség lobbant fel az asszonyban — s míg átszökött a sövénykerítés lépőjén, lányos mozdulatai voltak. És Berti biztosan tudta, hogy ez érte van, előtte van. S biztosra vette, hogy ha ő akkor ennek az asszonynak kedvébe jár, ha elfogadja, akkor ez ma is volna olyan taktáros, mint akár az a másik, akihez most készül.

Bolond az élet. Miért kellett neki inkább az az asszony, mint ez?

Mert messzebb lakik. A falu tulsó oldalán. Mert mindig idegenebb volt, — már gyermekkorában is. Mert azt ő kívánta meg, míg erre nem is gondolt, hiszen szomszéd, jó pajtás, rokon is, nem is álmódta volna, hogy ez is alkalmas lehetne.

Zagyván kergették a gondolatok egymást a fejében.

Kiballagott a kiskapun a esöndes udvarról. Az anyja odabent dult a házban, az most nem néz ki míg ő itthon van, haragból. Az apja, meg az öccse hátul a kert-

tesség. És a magyar népnek van annyi esze, hogy megtudja itélni. miszerint nevezék bár kikapcsolásnak, bekapcsolásnak, provizóriumnak, elhalasztásnak, kooperációnak, vagy bármily furesa latin hangzásu néven: megtagadja elvét a függetlenségi képviselő, aki megsza- vazza a közös bank meghosszabbítását.

A bankosok pártjuk elveit követik; választóiknak adott szavukat tartják meg; s a politikai tisztesség útján járnak! szabad-e ezért őket gáncsolni?

Avagy talán ma mára politikában az elvek követése, az azok melletti férfias kitartás a becsstelenség, — az elvtagadás pedig egyértelmű a politikai becsületességgel?! Rettenetes okoskodás!

Politikai hireink

Harc az elvekért és jogokért!

Debrecen, november 11.

Nemesak a pártnak, de egész országnak nagy eseményekben gazdag napja volt a mai. A függetlenségi párt képviselői ma határoztak a Justh Gyuláék elvű tábora által megállapított és előterjesztett következő három határozati javaslat szövege felől:

1. Mondja ki a párt, hogy ragaszkodik az önálló banknak 1911. való felállításához és ezt a programponjtját feladni nem fogja.

2. Tiltakozik a kooperáció ellen.

3. Feliratot intéznek a királyhoz, amelyben bizonyítják, hogy a nemzetnek joga van az önálló bank követeléséhez. Továbbá kéri, hogy az uralkodó oldja meg a helyzetet s nevezzen ki parlamentáris kormányt.

E három javaslat kihatását és döntő súlyát nem kell bővebben magyarázni. Az elvekért és jogokért való hazafias küzdelem szülte ezeket.

ben. Azok most agyon dolgozzák magukat az ő truccára.

Üsse a kő. Ha neki kümb dolga van! Őt viszi a vére, a lángja!

Az asszony tudára adta ma délelőtt, hogy az ura vásárra megy s még délben elindul. Csakugyan utána lesett s látta, hogy elment a gazda. Azóta majd meg bolondul, ugy siethetne az asszonyhoz.

— Ciroka, maróka, — dühögte magában. Széles szájjal mosolygott, mint mikor jó falat van az ember inye között.

Eszébe öltött a szomszédasszony szava: — Majd adnék én neked, csak a körmöm közé kaparíthatnának.

Mit adhat, hogy adhat, hogy állhat bosszút egy asszony a szeretőjén?

Ciroka, maróka! — Feltűnt előtte az Erzsus huga arca, milyen dühvel tépázta meg a fiugyereket, mikor az már nem akart ugy játszani, ahogy ő kívánta.

Hát akkor mi lesz, ha ő nem akar ugy játszani, ahogy Klári, — az asszonya akarja?

Mert örökké nem tart!

A kassai lányokkal, a katonaságnál, jó volt dolga. Ha azt egyszer megunt, ott hagyta, sose látta többet. De ez itt van a

Idevonatkozó értesüléseinket az egész napra vonatkozólag az esti döntésig alábbiakban adjuk, kezdve a nagy nap délelőttjének eseményeivel.

Pártszakadás előtt.

Lázás izgalommal van tele a politikai világ. A függetlenségi párt délutáni értekezletének várható lefolyása okozza az izgalmat, mert a parlament legnagyobb pártjának elkerülhetetlennek látszó felbomlása egészen új helyzetet fog teremteni, amely még jóformán át sem látható. Mert a függetlenségi párt ma még a képviselőház többségét alkotja, de ha délután kettőszakad, egészen új tömörüléseknek kell történniök, hogy egy új többség alakuljon.

Justhék állásfoglalása.

Az önálló bank elszánt harcossai minden előkészületet megtesznek arra, hogy a délutáni pártértekezleten diadalra juttassák álláspontjukat. Justh Gyula már korán délelőtt megjelent a képviselőházban, ahol tízenegy óra után kezdtek gyülekezni a bankcsoport törzskarának tagjai. Félitizenkét óra körül már együtt voltak Batthyány Tivadar gróf és Mérey Lajos képviselőházi elnökök, Holló Lajos, gróf Teleki Arvéd, Leszkay Gyula, Földes Béla, Bakonyi Samu, Baloghy Ernő, Rátkay László és még többen. Ezen a tanácskozáson állapították meg véglegesen a szövegét annak a határozati javaslatnak, amelyet a délutáni pártértekezleten terjesztettek elő. Ez a határozati javaslat — mint a legilletékesebb helyről értesülünk — körülbelül abban a keretben fog mozogni, mint az az iv, amelyet tavasszal gróf Teleki Arvéd kezdeményezésére a pártnak százyolevanhét tagja irt alá. A határozati javaslat gerince tehát annak kimondása lesz, hogy a párt ragaszkodik az önálló banknak 1911-re való felállításához, követeli az általános választói jognak haladéktalan megvalósítását és kimondja, hogy a párt csak olyan kormányt támogat, amely egyedül és kizárólag a függetlenségi párt programja alapján vezeti az ország ügyeit.

A harc küszöbén.

A határozati javaslat végleges megszövegezése után megállapították a követendő

faluban, — ezzel akár mindennap találkozni kell. És ez a bolond, örült, eszeveszett. Ez harap, mikor csókol, hát még akkor mit csinál, ha megharagszik.

Igen kényelmetlenül kezdte érezni magát.

Két esztendeje már, hogy játszanak egymással, legalább neki csak játék az egész. De most az utóbbi időben nagyon veszedelmessé kezd lenni a játék. Az asszony már olyan dühösen szeret, hogy néha azt hiszi, elment az esze. Már nem egyszer hozta kínos zavarba. Tavaly aratáskor ebédet vitt neki a mezőre. Ugy indult, hogy az urának viszi és egyszer csak jobbra fordult az odvas fiefánál s neki vitte el a Hátszegre. Még ma is a hátába áll az ijedtség, ha eszébe jut. Ezer szerencse, hogy egyedül volt. Az asszony különben tudta ezt.

Hát még egyszer ilyet tesz!

Pedig mostanában már megint kezdi a bomlást. Tavasz szelek fujnak.

Berti ugy ment végig az utcán, nem látott senkit.

— Teremtette, — mondta magában — ez már nem ciroka, hanem maholnap karmolóka.

(Vége köv.)

Világhírű „habig” kalapok Aszmann Ferencz
uridivat üzletében, városházzal szemben.

taktikai eljárást és azután átmentek a Gambinusbába, ahol délután 2 órakor gyülekeztek a bankesoport tagjai. Ebéd után a délelőtti megállapodásokat ismertette a törzskar. A csoport testületileg vonul a pártkörbe és a tanácskozó teremben az elnöki emelvény körül fog elhelyezkedni, hogy a mérsékeltteket hátraszorítsa. Az önálló bank harcosainak tábora már a párt kétharmad részét teszi ki — a 225 főből álló pártból legalább 150 csatlakozott hozzá — s így bizonyos, hogy a délutáni értekezleten a döntést úgy idézik elő ahogy ők akarják. Kétségtelen tehát, hogy a mérsékelttek határozati javaslatával szemben Justhék határozati javaslatát fogja a pártértekezlet elfogadni s így Kossuth Ferenc ezt lesz kénytelen párthatározatként publikálni. Ekkor elő fog állani az a helyzet, hogy a párthatározat a párt egy részének nem lesz kedvére való, ezeknek tehát választaniok kell a között, hogy alávetik-e magukat a párt túlnyomó többsége elhatározásának, vagy pedig kivonulnak a pártból. A Justh-csoport abban bizakodik, hogy azok közül, akik az ő indítványuk ellen szavaznak, mindössze csak harmincan-nyegen fognak gróf Apponyi Albert vezetése alatt a hatvanhetesekhez átpártolni, ezeket különben sem tűrnék meg tovább a pártban, míg Kossuthról és a többiekről azt hiszik, hogy belenyugosznak a határozatba és ahhoz fogják irányítani további eljárásukat. Így a párt egysége megmaradna, számbeli ereje sem csökkenne, mert a kivonuló kétszínűek helyett a balpártiak és a pártonkívüli függetlenségek visszatérnének.

Nem tárgyaltak Lukácssal

A bankesoportban élesen kifakadtak a mérsékeltteknek és a hatvanheteseknek az ellen a híresztelés ellen, hogy Justh Gyula szombatán találkozott Lukács Lászlóval és hogy vele akarják a bankosok a kooperációt. Illetékes helyen felhatalmazták a Budapesti Tudósítót, hogy ezt a híresztelést, amelynek semmi alapja sincs, határozottan megcáfolja.

Hainrikffy Pál táviratot intézett Justh Gyulához, amelyben kijelenti, hogy amit aláírt azt állja és az önálló bank mellett kitart.

Justhot is fogadja a király.

Mint a Bud. Tud. jelenti, gróf Aehrenthal külügyminiszter ma délből meglátogatta Wekerle Sándor miniszterelnököt. A mi értesülésünk szerint a magyar politikai helyzetről tanácskoztak. Valószínűleg innen szivárgott az a hír, hogy Kossuth és Andrássy után Justh Gyulát is kihallgatáson fogadja a király.

A függetlenségi párt a nemzethez.

Justh Gyula házelnök és tábornoka most nagy tevékenységet fejtenek ki nemcsak a mai döntő mérkőzés sikerének érdekében, hanem főleg a várható győzelem értékesítése körül.

Mindenáron meg akarják akadályozni azt, hogy a koalíciós kormány ezentúl „kooperációs” alapon folytassa kormányzását és a nemzetnek az önálló bankhoz való jogát elalkudhassa.

Most már sor fog kerülni a tornyai megállapodások végrehajtására.

Ezek elseje az lesz, hogy azon esetben, ha Kossuth Ferenc részt venne a „kooperációs” kabinetben és ezzel elárulná az önálló bank ügyét: úgy Justhék elhatározták, hogy a nemzethez intézett proklamációban fogják megbélyegezni Kossuthnak a függetlenségi eszmék elleni elvárulását.

A városházáról.

Hogy áll az orfeum ügye? Már csaknem egy hét óta szerez kellemes szórakozást a Royal orfeum a mulató közönségnek s az engedély-ügy még mindig nincs

rendben. A tanács tegnap délelőtt foglalkozott újból az orfeum-kérdéssel — s miután a kérdés még mindig nincsen tisztába hozva, a tanács elhalasztotta az engedélyezés iránti döntést hétfői ülésére.

A város mint alapító tag. Ismeretes, hogy a város belépett a Magyar Földtani Intézet tagjainak sorába egy nagy összeggel. Az alapítólevelet az intézet tegnap küldötte meg a városi tanácsnak.

A debreceni cipőgyár.

200 ezer korona alaptőkével alakul.

Az előkészítés munkája.

Debrecen, november 11.

Több ízben hirt adtuk cipész-iparosaink azon nagyszabású terveiről, amelyek egy Debrecenben létesítendő cipő, csizma és kaptafagyár felállítását célozzák. A gyár felállítását elvben kimondta a cipész- és iparos csizmadia-szakosztály s az előkészítés munkáját egy husz tagu bizottságra ruházta.

Ezen husz tagu bizottság elvégezte nagy fáradságok árán munkáját, megalkotta kellő szakértelemmel a gyár tervezését. A munka bevégezése után ma délután hat órakor összeült az lpartestület tanács-termében, meghívta értekezletére a vállalat iránt érdeklődőket, akikkel aztán megállapították a részvénytársaság szervezése körüli első lépéseket.

Jelen voltak a huszas bizottság tagjain kívül dr. Kenézy Gyula, Szávay Gyula, Aczél Géza, ifj. Schwarcz Vilmos, dr. Dóczy Emil, Bárdos Geza, Davidházy Kálmán, Kohn Lipót és Keiner Adolf, dr. Tüdös János és Csanak János, kimentették távolmaradásukat, de jelezték egyben, hogy az ügynek mindenkor szolgálatára lesznek. — Az értekezleten dr. Kenézy Gyula elnökölt, jegyzője dr. Dóczy Emil volt.

Ifj. Schwarcz Vilmos terjesztette elő a huszas bizottság jól kidolgozott tervezetét, amely igen reális alapon kimutatja a létesítendő gyár életképességét,

A tervezet szerint a gyárban 120 férfi, 30 női munkás és 40—50 tanuló dolgozna. Ezen munkaerőre a kisegítő és előkészítő gépek segítségével évenként 1200 tucat férfi, 3000 tucat női, 1200 tucat gyermek cipőt és 300 pár csizmát képes gyártani. A gyártmányok eladási ára 593,300 koronát hozza, amely bevétellel szemben az üzemeltetés, a személyi és dologi kiadások 503,064 koronát tesznek ki. — E szerint körülbelül 60 ezer korona tiszta jövedelemre lehet számítani helyes vezetés és kezelés mellett az 5 százaléknyi esetleges üzleti veszteségeknek a bevételből való levonása mellett.

A gyártmányok minősége pedig olyan, amely felveszi a versenyt az összes bel- és külföldi árukkal egy külső szín, mint tartóság tekintetében, mint ezt a bemutatott s a helybeli Varga-cég által készített minták bizonyítják.

Az értekezlet ifj. Schwarcz Vilmos előterjesztését helyeslőleg vette tudomásul s kimondta, hogy a huszas bizottság tervezetét, mely reális és valószínű számítással bír, a tárgyalás alapjául elfogadja.

Ezután megállapították a részvénytőke nagyságát 200 ezer koronában, egy-egy részvényt 200 koronában, mely névre szól és oszthatatlan. Szó volt az alapszabálytervezet és az alapszabályok elkészítéséről. Erre egy szűkebbkörű bizottságot küldtek ki, amelynek tagjai lettek: Varga Károly, Koller Ferenc, Elek Ferenc, Cziczó Lajos, Rátkay Imre, Széplaky József, Szathmáry Ferenc, továbbá dr. Kemény Gyula, Szávay Gyula, dr. Dóczy Emil, ifj. Schwarcz Vilmos, Aczél Géza, Davidházy Kálmán és Kohn Lipót.

Ezen szűkebbkörű bizottság kidolgozza az alapszabálytervezetet, lépéseket tesz az adandó segélyek és kedvezmények iránt az államnál és a városnál, amely lépések minden bizonnyal sikerrel fognak járni.

A alapszabálytervezet elkészítése után rövidesen kibocsátják a részvény-aláírási iverket. A kétszáz ezer koronával fog indulni a gyár s a részvények jegyzése után már megvalósulttá válik az eszme s befejezettnek tekinthető a „Debreceni Cipőgyár Részvénytársaság” megalakulása.

A VÁRMEGYÉBŐL.

Ezüstlakodalom. Nagy József hajdubagosi tanító tegnap este ülte meg feleségével 25 éves ezüstitakodalmát. A köztiszteletben álló férfit és családját ebből az alkalomból elhalmozták gratulációkkal.

EGYHÁZ, ISKOLA.

Presbyteri gyűlés. A debreceni református egyház november hó 13-ik napján, szombaton délután 3 órakor az egyház tanács-termében presbyteri gyűlést tart. A presbyteri gyűlés tárgysorozatának főbb pontjai a következők: A bizottsági közgyűlés 254—13,740—1909. sz. határozata az Árpád-téren építendő templom helye és 1.000,000 darab tégla adományozása tárgyában. A parochiális bizottság javaslata a központi anyakönyvvezető működésének 1910 január 1-én megkezdése tárgyában. A központi anyakönyvvezető megválasztása és meghívása. A parochiális bizottság javaslata Kovács János eddigi népiskolai felügyelő állásának rendezése, fizetésének és köteletségének megállapítása tárgyában. Kovács János kérvénye ugyanebben az ügyben. A parochiális bizottság javaslata a lelkész urak megállapított korpótlékának 1910 január 1-től folyóvá tétele tárgyában. A parochiális bizottság javaslata a tanítótestület azon jelentése tárgyában, hogy elnököt ezentul maga választja és lemond az eddigi 260 kor. díjról. A gazdasági bizottság ez évi 1301. sz. végzése a közalapi járulékok fizetése tárgyában. Az iskolaszék f. évi 1170. sz. végzése a tanítók drágasági pótlékára vonatkozó 1112. sz. végzés pótlásáról. Az iskolaszék 1333. sz. végzése arról, hogy az iskolaszéki jegyző teendőit Jeney Miklós aljegyző látja el, míg ez az állás betöltetik. Csurka István tanító lemondása az iskolaszéki jegyzői állásról, díjazása, az iskolaszéki jegyző fizetésének rendezése, vagy megállapítása. 1307. számú iskolaszéki végzés. Az iskolaszék 1306. sz. végzése Csurka István tanító lemondásáról, járandóságáról, állására a beküldött pályázat eredményéről, az áthelyezés és a lemondott tanító helyettesítése tárgyában.

Az Árpád-téri templomtervek. Az Árpád-téren építendő református templom berkeztett terveinek elbírálására kiküldött bizottság tegnap délután ülést tartott az egyház tanács-termében. A terveket alapos vizsgálat tárgyává tették, de azok közül még nem választottak. A bizottság rövid időn belül újból összeül s meghozza döntését.

Edvi Illés Károly a szabadkai Haverda esetről

Pikantériák a tárgyaláson.

Budapest, november 11.

A szabadkai tárgyalás véget érven hazajöttek a budapesti védők és velük együtt a szabadkaiak is, hogy Vázsonyi Vilmos tanácskozzanak. Tegnap este gyülekeztek a képviselő lakásán, aki azonban otthon sem volt akkor. Elkeseredetten beszélgettek a szabadkai eseményekről, különösen Balogh bíróról, aki folyton kellemetlenkedett a védelemmel és magával bíróitársaival is. Igen

határozott, energikus, de nagyon ideges ember Balogh bíró. Azonfelül nagyon szereti a pikantériákat.

Küldjék haza a hölgyeket.

Amikor felolvasta Jánosinak a memoárjait, különös hangsúlyozással hegyezte ki azokat a részeket, amelyekben Jánosi Mariskához való szűkebb és beteges viszonyát írja le. Lengyel egyszer indulatosan felszólalt:

— Engedelmet kérek, de ezt már nem lehet tűrni. Miért nem olvassa föl a bíró ur azokat a kitorölt részeket, amelyek az ügyész urra kompromittálók?

Bródi védő magából egészen kikelve szólt:

— Egy asszonyt halálra ítélhet a bíróság, de nincs joga, hogy megbecstelenítse.

Ez a kijelentés a közönség sorai között nagy megdöbbenést okozott. Balogh bíró azonban folytatta a memoároknak ugyanilyen hangsúlyozással való fölolvását.

Lengyel védő: Kérem a bíróságot, tessék a hölgyközönséget legalább arra az időre eltávolítani, amikor ezek a pervez hitvány-ságok kerülnek fölolvására.

Balogh bíró: Csak nem küldöm haza a meghívott hölgyeket, ha már itt vannak!

Hasonlat az állatvilagból.

Amikor kihallgatták a tanukat, Haverda Mariskára nézve, a bíró leginkább a vádolt asszony nemi életére vonatkozó kérdéseket tett fel. Legkedvesebb és legdriszkrebb kérdése ez volt egy tanuhoz:

— Mondja csak kérem, hogy kereste Mariska a férfiakat, nemde úgy, ahogy nőstény a kant keresi.

Miért vált meg Jánosi a rendőrségtől?

Tegnap egy fővárosi rendőrsízt érkezett Szabadkára, aki valamikor az újpesti rendőrség szolgálatában állott. Elmondta, hogy Jánosi Aladar miért hagyta ott a rendőrséget.

— Egy napon — mondotta a rendőrsíztviselő — Jánosi idegesen, magából kikelve berohant Szirmai rendőrtanácsos szobájába s el kezdett ordítani:

— Hallatlan, mi történt velem! Elég-téteit követelek! Tessék megnezní mit irtak erre az aktára!

A tanácsos, aki nem volt szokva az ilyen hanghoz meglepetve nézte az írást, amelyet Jánosi előtte lobogtatott, de nem látott azon semmi olyast, ami indokolta volna a díjnak felfortyanását. Megkérdezte tehát, hogy mi a baja.

Jánosi szinte srrva felelt:

— Én szabadhegyi és jánosi Jánossy Aladar vagyok. Két s-sel és y-nal és ide megis úgy van írva, hogy Jánosi, y nélkül és i-vel, mintha én egy közönséges zsidó volnék.

A rendőrtanácsos eleinte nevetni próbált Jánosi komikus feljajdulásán, de mikor az tovább ordított egyszerűen kidobta.

Az új esküdtbíró.

Hogy hol fogják megtartani legközelebb a tárgyalást, azt még nem tudják ma megmondani a védők. Valószínű, hogy a szegedi esküdtbíró-ságot delegálják a Haverda-ügy új tárgyalására.

Edvi Ilés Károly nyilatkozik.

Edvi Ilés Károly, a hírneves jogtudós ekként nyilatkozott a szabadkai eset befejezéséről:

A szabadkai törvényszék félt, kiakart bujni a végeredmény elől. Valószínű, hogy a Kuria megsemmisítette volna az egész eljárást,

mert ott annyi összevisszaság történt s a bíróság kebelében is oly ellentétes volt a felfogás, hogy erre az eshetőségre számíthattak. Alkalmat adtak tehát új kérdés fölvetésével, hogy a védő kérhesse a tárgyalás elnapolását és ezzel elérjék azt, hogy az ügyet elejéről kezdjék. Haverda bünyössége mellett semmi új bizonyíték nem merült fel. Az új kérdés fölvetése tehát éppen nem volt indokolt.

Irodalom, művészet.

Hetven év.

Irt: Benedek László.

Hetven év, hogy átröpült felette,
Ma hetven éves az én apám...
Oh, mily fénylő, mily tündöklő pálya,
Ahonnan csak fény sugároz rám!

Régi regés mult őszülő fia,
Én nagyapám, ma felkőszöntelek.
Jóságodról hálaladt te nekem
Eléd omolva mért nem zenghetek?

Csak távolból szállhat feléd dalom,
E téged áldó, felkőszöntő dal,
Amely a te jóságodat áldja,
S az én fiui, jó szívemre vall.

Aktuális Könyvtár cím alatt nagyszabásu, teljesen eredeti irodalmi vállalkozás indult meg Budapesten, mely egy még egészen új, eddig ismeretlen téren nyit ösvényt. Egy sajátos irodalmi műfajt teremt meg. Beleveszi az irodalomba művészi eszközökkel dolgozó aktualitás hatalmas erejét. Az első kötet Godányi Zoltán nagystilű munkája „Repülőgépen az északi sarkra”, melyben fantasztikus eszben eseteli az 50 év múlva történendő eseményeket. Az ő regényében a repülőgép már olyan közismert fogalom, mint ma a vasut vagy az autómobil. Ara 1 K 50 fillér.

Kacagó szélhámosok a címe a második kötetnek, melyet a kitűnő író, Cholnoky Viktor irt. Két nagystilű tolvajcsinny beszél el szellemes, humoros modorban s felemlíti benne a rendőrség legutóbbi baklövését s a postatolvajok esetét is. Ara 20 fillér. Mindkét kötet az Aktuális Könyvtár kiadóhivatalában, Budapesten, IV., Veres Pálné-utca 16. kapható.

Tájékoztató.

— (Mulatságok s egyéb szórakozásokról.) —

November 14., Vasárnap.

Vessey Ferenc hangversenye a Bikában
Kezdeté 8 órakor.

UJDONSÁGOK.

A „Szabad Iskola.”

Nevelni kell a népet!

A debreceni „Szabad Iskola”, amely a felvilágosítás és műveltségterjesztés nemes munkáját városunkban már évek óta végzi, az idén szintén megkezdte feladata teljesítését. — Rendes szokás szerint két ciklusban tartja az iskola az előadásait. Az egyik ciklus november—december hónapban, 4 héten át tart, a másik pedig január—március hónapban 10—11 héten át. A karácsony előtti ciklus nem sokára kezdetét veszi, még pedig a szokott helyen, az Ipartestület diszternében, a városi bérház második emeletén (Simonffy-utca 1—c. szám alatt), ahol az előadások számára teljesen megfelelő berendezés áll a közönség kényelmére. Természetes, hogy emellett a kísérletekkel egybekötött fizikai s más természettudományi előadások az előadás természetétől megkívánt helyiséget te-

vén szükségessé, ez előadások a ref. főiskola fizikai előadó termében fognak tartatni.

Az előadások lehetőleg fel fogják ölelni mindazokat a nagy kérdéseket, amelyek a mi modern, felvilágosodott korunk problémáit alkotják. Bizonyos ugyan, hogy a nagy művelt közönség olvasmányai útján tudomást szerez e kérdésekről, ámde a nagyközönségnek csak csekély hányadát teszi az a rész, amely képzettsége, műveltsége s — ami figyelmen kívül nem hagyható — vagyoni viszonyai alapján képes is állandó érdeklődést tanusítani a tudomány gyors fejlődésével felvetődött nagy problémák iránt. — A „Szabad Iskola” egyfelől tehát ébren akarja tartani a tudomány fejlődése iránti érdeklődést még azok számára is, akiknek különben nincs módjukban e kérdésekkel való foglalkozás. Ez pedig szükségessé teszi, hogy az előadások népszerű nyelven tartassanak. — Tényleg ez jellemezte mindig a „Szabad Iskola” előadásait s emellett az ingyenesség, amely minden egyes érdeklődőnek lehetővé teszi résztvenni az előadásokon a legesekélyebb díj fizetése nélkül is.

Az ideai első ciklusban helyet nyerne: egy kísérletezéssel egybekötött fizikai előadás a villamosság mai fejlődéséről, egy másik előadás a modern nevelés elveiről és főbb kérdéseiről (szabad iskolák, a gyermekek, nemi felvilágosítása, szülői konferenciák), egy előadás a szinte legfontosabb biológiai kérdésekről: az ember létrejövételéről, egy zenetörténeti előadás, amely egyfelől a modern zene megalkotóival Haydn, Mozart és Beethoven-nel, másfelől pedig a XIX. század zenéjével: Wagnerrel, Berliozzal és Liszt Ferencel foglalkozik. Ezenkívül a társadalmi élet vitális kérdései is helyet találnak e rövid ciklus előadásai között, mint pl. a társadalmi fejlődés újabb irányainak, a szociális reformnak kérdései.

A második ciklus természetesen sokkal bővegebb programot fog adni: egyfelől a helybéli előadók száma lesz nagyobb s előadásuk tágabb mezőről lesznek véve, másfelől pedig számos előadót fog megnyerni a szabad tanítás terén évek óta nagy sikerrel működő egyének sorából. Most folytat tárgyalásokat a „Szabad Iskola” vezetősége a társadalmi tudományokkal foglalkozó budapesti körökkel, amelyek — mint remélhető — készséggel fogják saját előadóikat a „Szabad iskola” rendelkezésére bocsátani.

A „Szabad iskola” ez ideai első ciklusa f. hó 22-én hétfőn délután 6 órakor veszi kezdetét. Az előadások végleges megállapítását, sorrendjét és beosztását feltüntető füzetek a napokban nyomtatnak ki, küldetnek és osztatnak szét s a napokban fognak megjelenni a falragaszok is.

A nagyközönség szíves jóindulatu pártfogásába és erkölcsi támogatásába ajánljuk a „Szabad iskolát”, amely — hangsúlyozzuk — ingyenesen végzi a szabad oktatás nagy munkáját, amelyek előadói a felvilágosodás ügye iránti lelkesedésből minden díjazás nélkül ingyenesen teljesítik magokra vállalt kötelezettségeiket. Amde épp ezért fűtésre, világításra, szolgák díjazására nem csekély kiadásai vannak a „Szabad iskolának”: ezeket a nagyközönség jóindulatu anyagi támogatása nélkül nem képes teljesíteni. Épp ezért adományokat szívesen fogad a „Szabad iskola” s ezeket Bárdos Géza pénztáros (Kereskede mi Akadémia) közzétett nyugtázza, míg más tekintetben dr. Kovács Gábor jogakad. tanár, (lakik Kossuth-utca 28. I.) „Szabad Iskola” titkára, készséggel áll a közönség rendelkezésére.

— **A csendőrpáncsnokság kérelme.** A városi tanácshoz kérelmet intézett a debreceni csendőrpáncsnokság aziránt, hogy a csendőrség lovainak megvizsgálására küldje ki időnként az állatorvosokat, miután a páncsnokságnak állatorvosa nincsen. A tanács szívesen tett eleget a kérelemnek s meghagyta az állatorvosoknak, hogy minden hóban legalább egyszer vizsgálják meg a csendőrllovak állapotát.

tőségű határozatról a következő távirati értesítést kaptuk:

Bakonyi Samu távirata.

Bakonyi Samu országgyűlési képviselőnk a csütörtöki nagygyűlés szenzációs eredményéről a következő táviratot küldte:

„Határozati javaslatunk 121 szóval Kossuth ellenindítványára adott 72 szavazattal szemben el lett fogadva.

Kossuth az elnökségről lemondott. Apponyiékkel együtt a pártból kilépett.

A függetlenségi párt ma újjászületett.

Bakonyi.“

Az ülés lefolyásáról.

A függetlenségi párt az este Kossuth Ferenc elnöklésével tartotta meg a pártértekezletet.

Holló Lajos lelkes beszéd kíséretében terjesztette be a „bankcsoport“ javaslatát. Követelte az önálló bankat 1911-re.

Kossuth Ferenc a Holló indítványával szintén terjesztett be határozati javaslatot. Szintén követelte a nemzeti bankot, de kikötött határidő nélkül.

A két indítvány felett izgatott vita támadt, amely után megtörtént a nagyjelentőségű szavazás. 121-en a Holló javaslata mellett szavaztak, 71-en ellen; így tehát a Justh Gyulák hazafias, elvszilárd álláspontja győzött.

A szavazás után Kossuth kijelentette, hogy mivel nem bírja a többség bizalmát, kilép a pártból...

Az ülés nagy izgatottság között ért véget. A szavazás eredménye fényesen igazolta az elvekért, a nemzeti jogokért küzdve-küzdők harcát. — A táborhoz még többen csatlakozni fognak a képviselők közül.

Justh Gyula diadalmas pártja Kossuthék kivonulása után tovább tanácskoztak gróf Batthyány Tivadar elnöklete alatt s köszönetet szavaztak Holló Lajosnak. Elhatározták, hogy a holnapi ülésen teljes számban megjelennek. Számuk 130—140 re tehető. Holnap délután hat órakor újra értekezletet tartanak, amelyen a párt magatartását beszélék meg.

Megalakult a második függetlenségi part. — Elnöke Kossuth Ferenc.

Kossuth és hívei kivonulásuk után a Royal-szállóban értekezletet tartottak Szentiványi korelnök vezetése alatt s nyomban megalakították az új függetlenségi pártot. Elnökké egyhangulag Kossuth Ferencet választották meg. 72-en voltak jelen s tizen táviratilag jelentették be csatlakozásukat. Az új párt elhatározta, hogy felveti a Ház holnapi ülésén Justh ellen a bizalmatlansági kérdést. Számítanak az alkotmánybárt támogatására.

A Ház holnapi ülése.

A Ház holnapi ülése a ma történetek után izgalmasnak ígérkezik. Ma este az összes pártok értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy teljes számban jelennek meg a Ház ülésén.

TÁVIRATOK.

Tanácskozások Kossuthnál.

Budapest, november 11. Kossuthnál a kereskedelmi miniszteriumban ma délelőtt megjelent Barabás Béla és Hoitsy Pál, akik hosszasan tanácskoztak a miniszterrel.

Három miniszter együtt.

Budapest, november 11. Wekerle ma délelőtt meglátogatta Andrássyt és egy óra hosszat tanácskoztak. Később Apponyi tett látogatást Wekerlénél.

A trónörökösök Berlinben.

Berlin, november 11. Ferenc Ferdinánd trónörökös és neje Hohenberg Zsófia hercegnő ma délben a császári pár látogatására ideértek.

Gyulay Pál temetése.

Budapest, november 11. Ma délután kezdődött meg Gyulai Pál temetése. A végzettségén a társadalmi, politikai előkelőségek és testületek nagy számmal jelentek meg. Megjelent Apponyi Albert gr., az Akadémia, a Tudomány egyetem, a Kisfaludy és Petőfi-Társaság küldöttsége, valamint számos testületi és társulati küldöttség.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, november 11.

Buzakinál mérsékelt vételkedv javult Nyugodt irányzat mellett 30,000 métermázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: ködös.

Buza áprilisra	14.12—13
Buza októberre	11.79—80
Rozs áprilisra	10.22—23
Zab áprilisra	7.62—63
Tengeri májusra	6.79—80
Repece augusztusra	00.00—00
Rozs októberre	00.00—00
Zab októberre	00.00—00
Tengeeri szeptemberre	0.00—00

OLCSÓ IRÓGÉPEK I

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat ügynök. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

A MAGYAR ÁLLAMVASUTAK MENETRENDJE.

Érvényes 1909 október 1-től.

Debreczenből indul

Nap szaka	Óra perc	Vonacat neve	Hová
éjjel	1 49	személy	Püspökladány, Bpest ny. p. u.
"	2 54	"	Máramarossziget—Kőrösm.
regg.	4 36	vegyes	Tiszafüred—Füzesabony
"	2 58	mótor	Püspökladány
"	5 14	személy	Nyiregyh. Sianki-Szerencs
"	5 20	"	Szatmár-Németi
"	5 30	mótor	Hajdunánás—Tiszalök
"	8 09	"	Hajdunánás
"	8 51	személy	Nyiregyháza—Szerencs
"	8 57	gyors	Bpest ny. pályaudvar
"	9 41	vegyes	Derecske—Nagyléta—Vértes
d. e.	10 00	szem. teh.	Királyháza
"	11 11	mótor	Hajduböszörmény
"	11 28	szem. teh.	Püspökladány
"	11 33	vegyes	Tiszafüred—Füzesabony
d. u.	12 10	személy	Bpest, keleti pályaudvar
"	12 20	gyors	Máramarossziget—Kőrösm.
"	12 15	személy	Hajdunánás—Tiszalök
"	12 38	"	Nyiregyh.—Sianki-Szerencs
"	2 20	mótor	Hajdunánás
"	3 11	szem. teh.	Érmihályfalva
"	3 45	"	Püspökladány
"	3 56	személy	Msziget—Kőrösmező
"	4 28	"	Nyiregyháza—Szerencs
"	4 36	"	Hajdunánás—Tiszalök
"	4 42	gyors	Budapest, nyugati p. u.
"	4 51	vegyes	Derecske—Nagyléta—Vértes
"	5 00	"	Tiszafüred
"	6 57	gyors	Szatmárnémeti
este	7 00	személy	Büdszentmihály
"	7 05	"	Nyiregyháza—Szerencs
"	9 00	"	Szolnok
éjjel	10 37	mótor	Nyiregyháza
"	10 45	személy	Budapest, k. p. u.
"	10 53	"	Máramarossziget

Debreczenbe érkezik

Nap szaka	Óra perc	Vonat neve	Honnan
éjjel	1 29	személy	Máramarossziget
"	2 28	"	Budapest k. p. u.
regg.	5 08	"	Nagyvárad—Pladány
"	6 34	mótor	Nyiregyháza
"	6 58	személy	Királyháza
"	7 14	személy	Tiszalök—Hajdunánás
"	7 20	vegyes	Nagyléta—Vértes—Derecske
"	7 32	személy	Tiszafüred
"	7 46	szem. teh.	Püspökladány
"	8 10	személy	Szerencs—Nyiregyháza
"	8 46	gyors	Szatmár-Németi
d. e.	9 36	mótor	Püspökladány
"	11 22	személy	Szerencs—Nyiregyháza
"	11 26	mótor	Hajdunánás
"	11 40	személy	Kőrösmező—Msziget
d. u.	12 08	gyors	Bpest ny. p. u.
"	2 00	mótor	Tiszalök—Hajdunánás
"	2 51	szem. teh.	Püspökladány
"	3 05	vegyes	Nagyléta—Vértes—Derecske
"	3 25	személy	Sianki-Szerencs—Nyiregyh.
"	3 36	"	Bpest k. p. u.
"	3 40	mótor	Hajduböszörmény
"	4 22	gyors	Kőrösmező—Msziget
"	6 44	vegyes	Füzesabony—Tiszafüred
este	6 27	személy	Tiszalök—Hajdunánás
"	6 34	mótor	Hajdunánás
"	6 43	személy	Szatmárnémeti
"	6 49	gyors	Bpest ny. p. u.
"	7 04	szem. teh.	Nyiregyháza
"	8 46	személy	Szerencs—Nyiregyháza
éjjel	9 25	"	Szolnok—Püspökladány
"	10 09	"	Füzesabony—Tiszafüred
"	10 12	"	Kőrösmező—Msziget
"	10 20	"	Sianki-Szerencs—Nyiregyh.
"	10 26	"	Tiszalök—Hajdunánás

LÁM SÁNDOR

Debreczen, Piacz- és Hatvan-u. sarkán.

Üveg-, tükör-, porcellán- és lámpaárúháza

Megérkeztek: a legújabb ebédülő és salon lampák. Iskolai asztali lámpák, legolcsóbb áron. Étkészletek legszebb kivitelben. Üvegkészletek, minden árban és kivitelben. Ozsonnakészletek, legújabb majolikából. Bor-, likőr- és söröskészletek legnagyobb választékban, bámulatos olcsó áron.

Épület üvegezés helyben és vidéken.

Viszonteladónak árkedvezmény.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

*xel gyomor:vese:hólyagés
bélbántalmaknál vala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

Debreczenben kapható:
KONTSEK GÉZA
fűszer- és csemege kereskedésében
DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Legbiztosabb szépitőszert a

FÁY-fele ARC-CRÉM.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, máj-foltok, pattanások és az arcbőr tisztátalanságai ellen.

Egy tégely ára egy korona
Hozzávaló „Fáy-szappan” szintén egy korona
Kapható a készítő

GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszerészénél =
Debreczen, Kossuth-utca 8.,
a színház mellett. * Telefon sz. 469.
„ARANYEGYSZARVU” gyógyszer-tár.

**MOLL-FELE
SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboza Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona.
Hamisítások törvényileg fenyítettnek.

**MOLL-FELE
SÓS-BORSZESZ**

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen, mint fájdalomcsillapító bedörzsölés-szer köszvény, osz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszert.

Egy ónosott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9
Vidéki megrendelések naponta pósta-utánvét mellettel teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszert gyöngéledők, vérszegények lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.
Több, mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító

TRIEST-BARCOLA.

Kapható a gyógyszer-tárakban fél lit. ü. 2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

BUTOR.

Varga József

butorkereskedő, asztalos,
∴ kárpitos és díszítő ∴

DEBRECZEN, IV., Piac-utca 44. sz.

Alapított 1850. Telephon 377.

A debreceni iparművészeti kiállításon állami ezüst-éremmel kitüntetve ∴

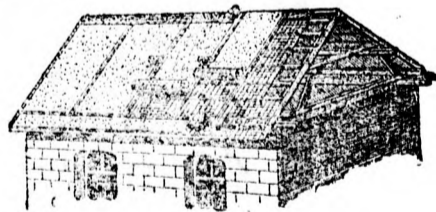
Óriási választék mindenféle stílusú és árú butorokban, ebédlő, háló, szalon, férfi-szoba és teljes

menyasszonyi kelengyék
azonnal készen.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

A debreceni ipartestületi kiállításon ezüst éremmel kitüntetve ∴

Legszolidabb bevásárlási forrás. Jutányos és pontos kiszolgálás. ∴

Biehn Asphalt fedőlemezei

Vaskályhák. — Premier folytonégő kályhák. — Nickei kályhatálcák. — Kályhaellenzők. — Mangorlógépek. — Kovácsolt vasállványok — Vasmoszdók, fogasok.

Sesztina Lajos

vasraktárában

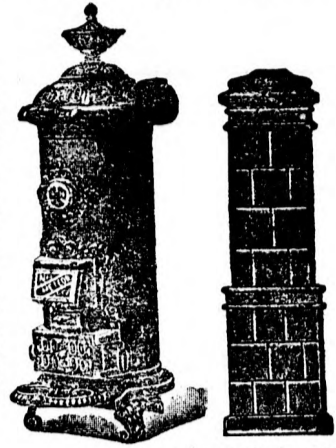
Debreczen, Piac-u. 23.

Porcellán kályhák

budweisi és honi gyártmányban.

„METEOR” folyton égő kályhák

Felülmulhatatlan fűtőképességgel. Tüzelő ür tüzmentes anyagból.

Legnagyobb tüzelőanyag megakartással. Kis helyet foglal el. Átlap ingyen és bérmentve.

BERAKOTT ÉS VASLEMEZ

TAKARÉK TŰZHELYEK.

TÓTH GYULA DEBRECZEN

vasnagykereskedő.

városházépület, Piacz-u.

Tüzifa eladás.

A székelyhidi uradalomnál

1908-9 vágásu, elsőrendű cser hasáb tüzifa waggonkint (100 q), apátkereszturi állomásnál kocsiba rakva 110 (Egyszáztiz) koronaért, — öt waggonon felüli rendelésnél waggonkint 105 koronaért eladó.

A vasuti fuvardíj kocsinként apátkereszturi állomástól Bihardiószegig 18 korona 74 fillér, Gyapolyig 21-74, Paptamásiig 23-74, Biharig 26-74, Nagyváradig 30-74, Debreczenig 34-74, Szoboszlóig 39-74, Kabáig 45-74, Püspökladányig 50-74, Karcagig 53-74, Kisujszállásig 58-74, Mezőkeresztesig 37-74, Berettyóújfaluiig 40-74, Bárándig 47-74, Cséffáig 42-74, Nagyszalontáig 45-74, Sarkadig 50-74, Gyuláig 53-74, Békéscsabáig 58-74, Horgosig 85-74, Szabadkáig 90-74, Zomborig 102-74, Érselindig 17-74, Érmihályfalváig 22-74, Nyirábrányig 29-74, Vámospérsig 29-73, Hajduhadházig 39-74, Ujfehértóig 45-74, Császárszállásig 47-74, Nyiregyházaig 47 korona 74 fillér.

A rendelések a székelyhidi uradalom számtartói hivatalához intézendők és pedig az összeg előleges megküldése mellett.

Minden faj szövet,

osipke és applikált függönyök és török, valamint ajtó és ablakra való függönyök, applikált és himzett posztó, plüss és selyem asztal és ágyszerítők. Legszébb téli árak: u. m. jó mosóbarohettek, flanellek, félpesztók, továbbá paplanok, flaneltakarók, szoba és lópokrócok, valódi Jaeger alsóruhák, harisnyák, barohetposztó és selyem alsószoknyák, bugyogók —

Kardos László

vászon- és menyasszonyi kelengye üzletében

DEBRECZEN, Kossuth-u. 9.

Határozott ár!

Alapított 1831.

PRÓ HIRDETÉSEK. ▶▶

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. ▶▶

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „Kálmán“, „Eszti“, „Ónálló“, „Szoboszlói“, „Fehérszegfü“, „K. Z.“ jellegére.

Egy fiatal, esinos és független hölgyel óhajtanék megismerkedni, kit szerényen tárogatnék. Ajánlatok „Discretio“ címen a kiadóhivatalba küldendők.

Ajánlat.

A legjobb ízű aromás pörkölt kávé Félgyházánál kapható. Villanyüzemű kávé pörkölde a kirakatban Piac- és Miklós-utca sarok.

A legtartósabb és legkényelmesebb saját készítésű férfi női és gyermek cipők nagyválasztékban szolid ár mellett szereshetők be Gricman Gyula e pész üzletében Piac-utca Városház. Merték után megrendeléseket divat szerint készítek.

Tisztán kezelt tej Esztertelepi tejgazdaságból, 3 liter és nagyobb tételekben, literenként 24 fillér házhoz szállítva. Megrendeléseket átvesz Tóth Gyula vaskereskedő cég.

Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztoságra árban vesz Rosenbergs Béni Debreczen Bádógos-u. 1. 15

Gyöngyvirág Crème kapható Mihalovits Jenő gyógyszerárban.

Érmelléki hegyibor kicsinyben és nagyban kapható. Cim a kiadóban.

Hollandi gyomorcsépek kaphatók Mihalovits Jenő gyógyszerárban.

Egy jó forgalmu vegyeskereskedés átadó. Cim a kiadóban.

Kereslet.

Villany- és vízvezetési szerelők állandó munkáért felvétetnek Pollak Samu cégnél, Debreczen, Piac-utca 43. sz.

Egy jó munkás borbélysegéd felvétetik. Hajduszoboszló. Winkler Ferenc.

Eladás.

Bihar—Díószegei bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Billiárd-asztal, ebédlő-kredenc eladó, asztalosmunkákat elvállalok. Eötvös-utca 112. Nagy.

— Egy éjjeli szobor Biharvároson, beltelekkel eladó. Cim: Zsirus Mihályné.

Szőnyeg,

Függöny, Stores, Bonnes Fennes, Hencser takaró, Ágy- és asztalterítő, Flanell-takaró, Paplan és matrác nagy raktár

Donogán és Somossy cégnél, Kistemplombazár, Debreczen

A BORSOS-féle

HAJSZESZ a legjobb hajnövesztő és hajápoló szer. Hatása bámulatos. Megszünteti a hajhullást, a hajvégek megtöredezését. NÖTTETI A HAJAT és nem változtatja annak színét. — Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárban
DEBRECZEN.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára

Kaszanyitzky Endre
főutcai üzletébe
megérkeztek és nagy választékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:
asztali, függő, salon, ebédlő és hálószobai villany-csillárok és lámpák,
melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére.
Olcsó árak. Kifünő ár.

Képek minden nagyságon egyszerűtől legdíszesebbig
Fűtő- és portle üvegezési vállalat

Vendéglői és kávéházi felszerelések

SZÖNYEGEK,

Juta, spárga, hollandi, kiddormünster, pesztry, voleur, fu ó- és szalonszőnyegek minden nagyságban, torontall szőnyegek, divánterítők, butorszövetek és creppek, viaszkos vászon

◀ legolcsóbb szabott árban! ▶

Ágy- és asztalterítők.
szövet és csipkefüggönyök, stórok.

Alsó tricot ingek

lábreválók, ujjasok, télikendők, himalaja haraszt és plüsch minőségben.

Férfi ruhaszövetek

magyar és angolgyártmány — hozzávaló béléstárúk.

Harisnyák, kesztyük,
nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban

legolcsóbb szabott árban

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára
Debreczen, Rózsa-u. l.

Alapított 1842. évben.

HIRDETÉSEK

fölvétetnek a kiadóhivatalban, gr. Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

Egyedül előnyös vásárlási alkalom

rőfőskereskedőknek és házalóknak a szövetyárból való közvetlen vásárlás által.

Küldés magánvevőknek is.

40 méter maradék szépen 14 kor.
40 m. elsőrendű minőségű, kíván- 15 K
ság szerint összeválogatva

Ruhaparget szép mintákkal, ruhák, blouzok és alszoknyákhoz. Flanell gyengén mintázva ingekre és blouzokra. Delain szegéllyel ruhákra és blouzokra. Angol zefir 80 cm. széles színes ingekre, ingmellekre és női blouzokra. Kéknyomó konyhakötényekre és háziöltönyökre. Kanavász élénk színekben ágyneműekre. Oxford férfi ingekre, kitűnő strapaképes minőségű. Grisetto színes, alszoknyára, vastag anyagból szöve

Maradék nagyság 3—10 méter.

Hibátlan és tartós minőségért garántálva, teljesen szintartó. Nincs kockázat! Az összeg, ha az áru nem tetszik, visszatérítetik, ez esetben azt bérmentve is lehet visszaküldeni. Január 1-től több mint 1000 elismerő levél.

40 méter legfinomabb fehérített Rnburgi vászon a legfinomabb fehér- és ágynemű részére összeválogatva fehér Grisetto-ból álló fehérnemű részére csak 17-90 korona.

Készen szegélyezett lepedők varrás nélkül: 25 cm hosszú, 150 cm széles, a legfinomabb cernavászonból szöve, elpusztíthatatlan minőség, garantált vásznak darabonként K 260. Legkisebb vétel 6 drb. Szétküldés utánvétel útján.

Mechanikus vászonszövőde Nachod Csehország.
Két csomag megrendelésénél franko szállítás.